

Kordynatorzy projektu:



Kielce



Kielce to MY

Lekcje samorządowe



✓ **Scenariusz zajęć dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych**

Temat: Kto i w jaki sposób zarządza miastem Kielce?

Cel ogólny

- poznanie struktury samorządu terytorialnego i jego kompetencji w naszym mieście.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: samorząd, samorząd terytorialny, budżet miasta, deficyt budżetowy,
- wymienia szczeble samorządu w Polsce,
- opisuje funkcjonowanie władzy samorządowej w Kielcach - prezydent i rada miasta,
- wymienia źródła finansowania miasta oraz podaje przykłady wydatków.

Metody i formy lekcji:

- pogadanka,
- rybi szkielet,
- trimino,
- symulacja głosowania,
- analiza wykresu,
- praca indywidualna, w grupach i z całą klasą.

Środki dydaktyczne:

Materiał 1, 2, 3, 4, 5 dla każdej grupy

Zalecenia o realizacji: scenariusz jest przeznaczony dla uczniów klas IV, V i VI szkoły podstawowej do realizacji na przedmiotach historia i społeczeństwo, historia lub godzinie do dyspozycji wychowawcy. Lekcję można zrealizować na 1 lub 2 jednostkach lekcyjnych.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel wyjaśnia uczniom temat i cele lekcji, dzieli uczniów na 4-5 osobowe grupy i każdej grupie przekazuje komplet potrzebnych materiałów na lekcji.

Wprowadzenie do lekcji

Samorząd to społeczność, która ma kompetencje do podejmowania decyzji jej dotyczących i działa w oparciu o akty prawa.

Znamy różne samorzady np. samorząd szkolny, na czele którego stoi przewodniczący, a podlegają mu przedstawiciele wszystkich klas w szkole.

2. Struktura samorządu terytorialnego w Polsce.

W Polsce od 1999 r. istnieje trójstopniowy podział samorządu terytorialnego.

Materiał 1 dla uczniów:

Struktura samorządu terytorialnego

	WŁADZA STANOWIĄCA I KONTROLNA	WŁADZA WYKONAWCZA
SAMORZĄD GMINY	RADA GMINY	WÓJT, BURMISTRZ LUB PREZYDENT
SAMORZĄD POWIATU	RADA POWIATU	ZARZĄD POWIATU, NA CZELE KTÓREGO STOI STAROSTA
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	SEJMIK WOJEWÓDZTWA	ZARZĄD WOJEWÓDZTWA, NA CZELE KTÓREGO STOI MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Pytania dla uczniów:

Jakie są szczeble samorządu terytorialnego w Polsce?

Kto sprawuje w nich władzę?

Kto pełni funkcję Prezydenta Kielc? (odp. Bogdan Went).

Jak długo trwa jego kadencja? (odp. 5 lat).

Wyjaśnienie nauczyciela:

Najmniejszą jednostką samorządu terytorialnego jest gmina. Władzę w gminie sprawuje wójt (gmina wiejska), burmistrz lub prezydent (w gminie miejskiej w zależności od liczby mieszkańców, jeśli powyżej 100000 to prezydent) oraz rada gminy. W Kielcach są to odpowiednio prezydent i rada miasta.

3. Władza Prezydenta Kielc i Rady Miasta.

Wyjaśnienie nauczyciela:

Prezydent miasta to organ wykonawczy, który posiada ważne kompetencje.

Materiał 2 dla uczniów:

Zakres zadań Prezydenta Kielc:

Do zakresu zadań Prezydenta Miasta należy w szczególności:

1. Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta.
2. Określanie sposobu wykonywania uchwał Rady Miasta.
3. Opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
4. Gospodarowanie mieniem komunalnym.
5. Przygotowanie projektu budżetu Miasta.
6. Wykonywanie budżetu Miasta.
7. Wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.
8. Udzielanie pełnomocnictw kierownikom miejskich jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.
9. Zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych

Prezydent Miasta kieruje bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentuje miasto na zewnątrz.

Prezydent wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta, którego organizację i zasady funkcjonowania określa Regulamin Organizacyjny.

Źródło: <http://www.bip.kielce.eu/12>

Zadanie dla uczniów:

Przeczytajcie zadania, jakie wykonuje prezydent i wymieńcie najważniejsze z nich.

Na czym one polegają?

Wyjaśnienie nauczyciela:

Prezydentowi Miasta Kielce podlegają także liczne w Kielcach jednostki budżetowe, które są finansowane z budżetu miasta, a osiągnięte przez nich dochody zasilają budżet miasta.

Zadanie dla uczniów:

Na podstawie strony internetowej <https://www.kielce.eu/pl/dla-mieszkanca/kontakt/serwisy-miejskie.html> wymieńcie przykłady jednostek budżetowych w Kielcach, na czym polega ich działalność?

Wyjaśnienie nauczyciela:

Jednym z najważniejszych zadań prezydenta jest przygotowanie projektu budżetu miasta, a po jego zatwierdzeniu wykonywanie tego budżetu. Taki plan prezydent przygotowuje w każdym roku.

Pytanie do uczniów:

Co to jest budżet miasta? (odp. Plan dochodów i wydatków miasta).

4. Budżet miasta – dochody i wydatki.

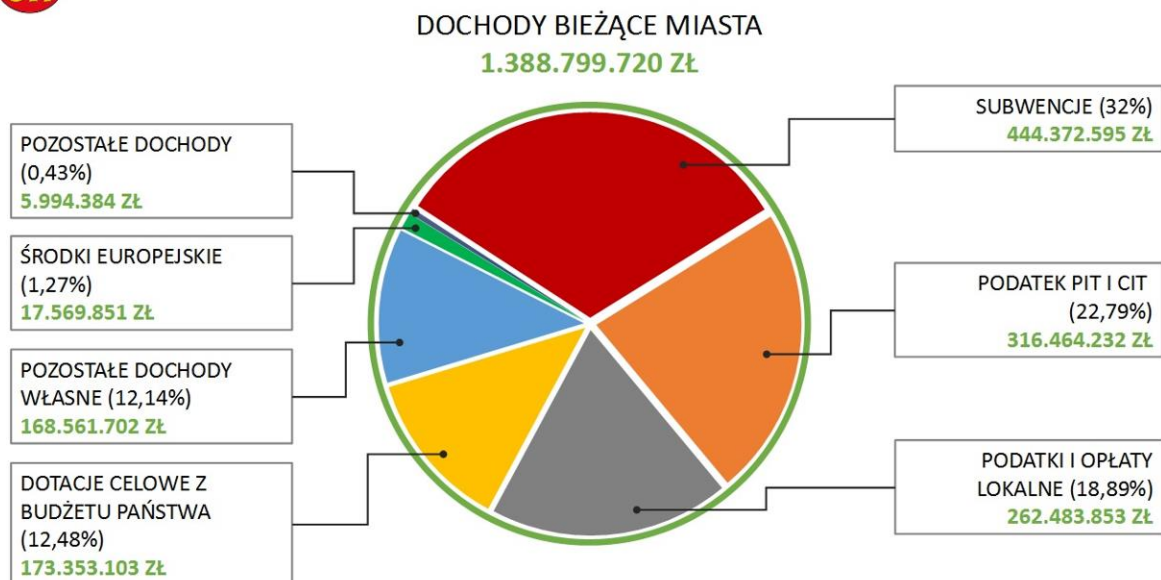
Materiał 3 dla uczniów:

Projekt budżetu Miasta Kielce na 2023 r.



Prezydent
Miasta Kielce

PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA ROK 2023



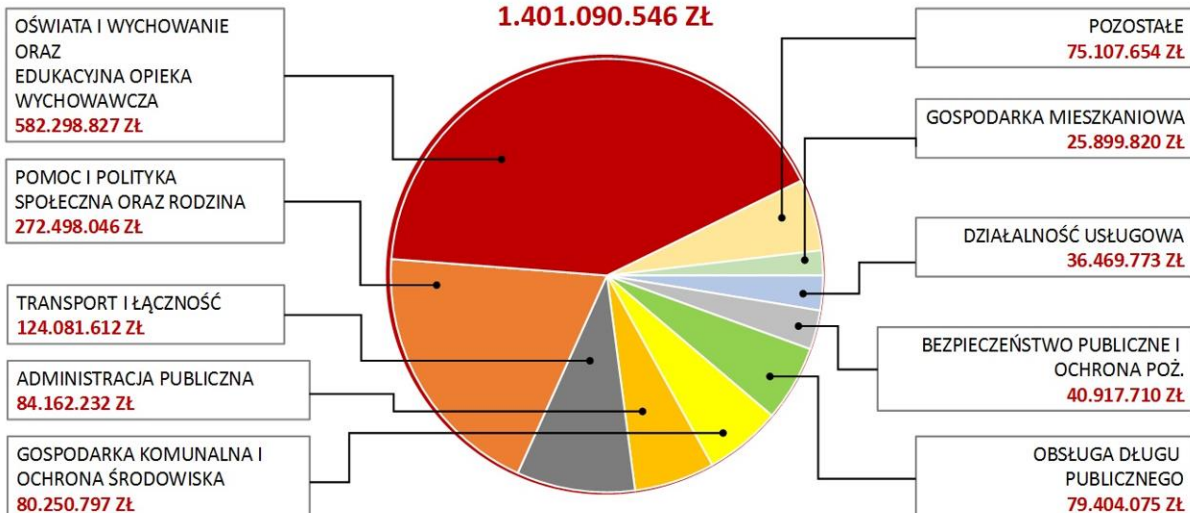


Prezydent
Miasta Kielce

PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA ROK 2023

WYDATKI BIEŻĄCE MIASTA

1.401.090.546 ZŁ



Prezydent
Miasta Kielce

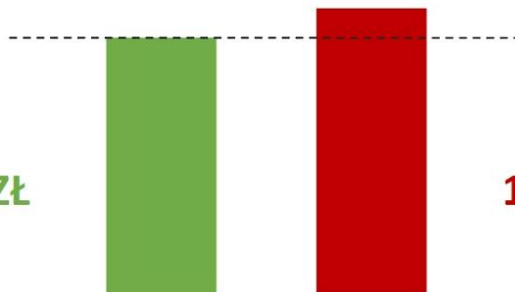
PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA
ROK 2023

DEFICYT MIASTA

121.072.978 ZŁ

DOCHODY MIASTA

1.546.261.156 ZŁ



WYDATKI MIASTA

1.667.334.134 ZŁ

Źródło:

<https://www.facebook.com/photo?fbid=554005406741202&set=pcb.554011870073889>

Pytania dla uczniów:

Czego dotyczą te wykresy?

Jakie są źródła dochodów miasta?

Na jakie cele wydawane są pieniądze w Kielcach, odczytajcie z wykresu i podajcie przykłady takich działań?

Co to jest deficyt budżetowy?

Wyjaśnienie nauczyciela:

Prezydent Miasta musi współpracować z Radą Miasta, czyli władzą stanowiącą i kontrolną. W Kielcach Rada Miasta składa się z 25 radnych na czele z Przewodniczącym Rady Miasta. Funkcję tę obecnie pełni Jarosław Karyś.

Rada Miasta Kielce jest podzielona na komisje odpowiadające określonym sprawom. Są to m.in. Komisja Rodziny i Polityki Społecznej, Komisja Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Komisja Edukacji i Kultury czy Komisja Sportu, Turystyki i Promocji Miasta.

Radni zasiadają w poszczególnych komisjach i wspólnie podejmują najważniejsze decyzje. Każda decyzja, aby mogła zostać wprowadzona do realizacji musi być poddana głosowaniu.

Zadanie dla uczniów:

W każdej grupie wybierzcie po jednym rodzaju wydatku w Kielcach, który proponowaliście w poprzednim zadaniu wraz z kwotą zaproponowaną na ten cel (nauczyciel powinien zasugerować, aby każda grupa wybrała wydatek na inny cel, np. budowa nowych dróg, naprawianie zniszczonych dróg, nowe linie autobusowe, ukwiecenie kieleckich ulic i skwerów, oświetlenie ulic, budowa przedszkola, budowa żłobka na nowym osiedlu itp.) i podejmijcie decyzję, czy jest to wydatek konieczny, jakie pozytywne i negatywne skutki ta decyzja może przynieść dla miasta i jego mieszkańców.

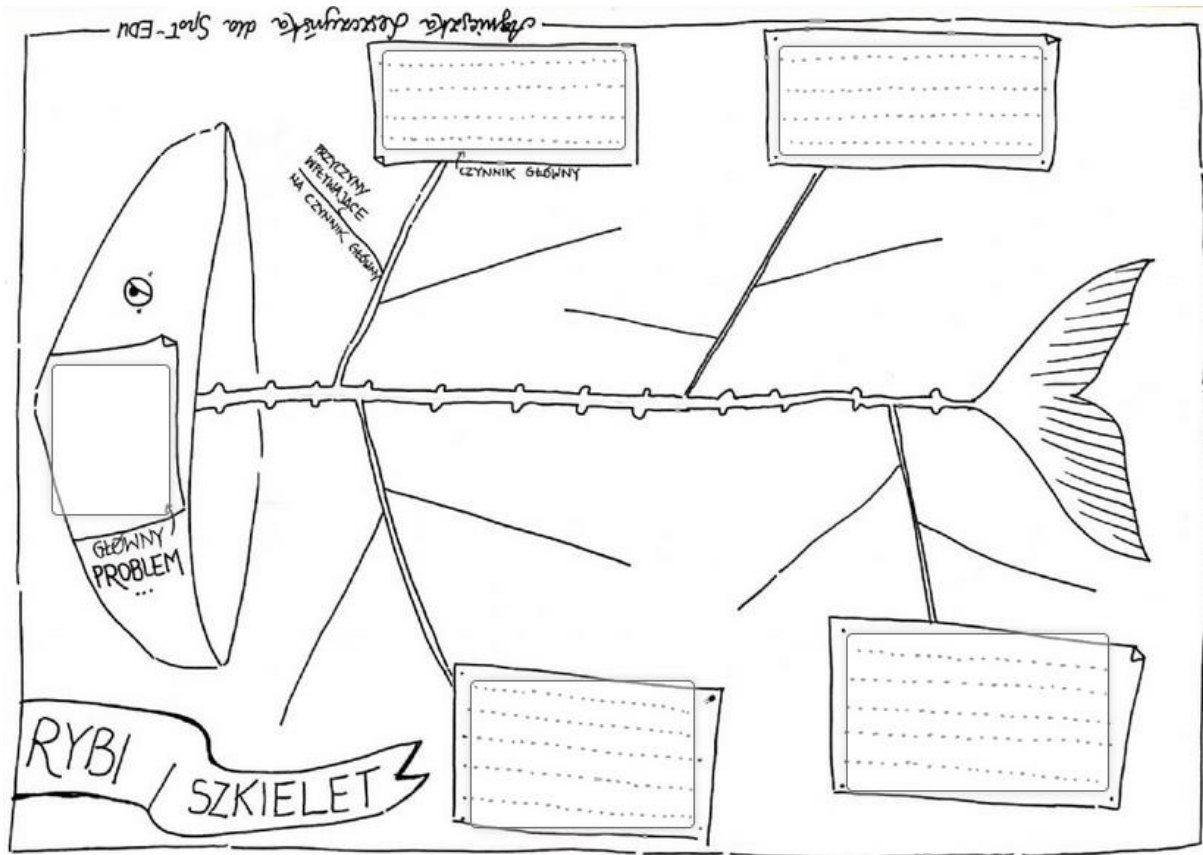
Główny problem, czyli nazwę wydatku wraz z kwotą należy wpisać w części odpowiadającej głowie ryby. Na dużych ościach na górze schematu zapisujemy pozytywne skutki podjęcia takiej decyzji o wydatku, na dużych ościach na dole schematu zapisujemy negatywne skutki podjęcia decyzji o wydatku, na małych ościach zapisujemy czynniki, które mogą mieć wpływ na podjęcie każdego wyboru. Na podstawie przedstawionych graficznie informacji wybieramy najlepszą decyzję.

Każda grupa uzasadnia swój wybór wydatku z budżetu miasta, podając argumenty.

Po wykonaniu zadania wszyscy uczniowie w klasie zgłoszą nad przyjętymi propozycjami wydatków przez poszczególne grupy. Wygrywa ta propozycja, na którą zgłasza większość uczniów.

Material 4 dla uczniów

Schemat rybiego szkieletu



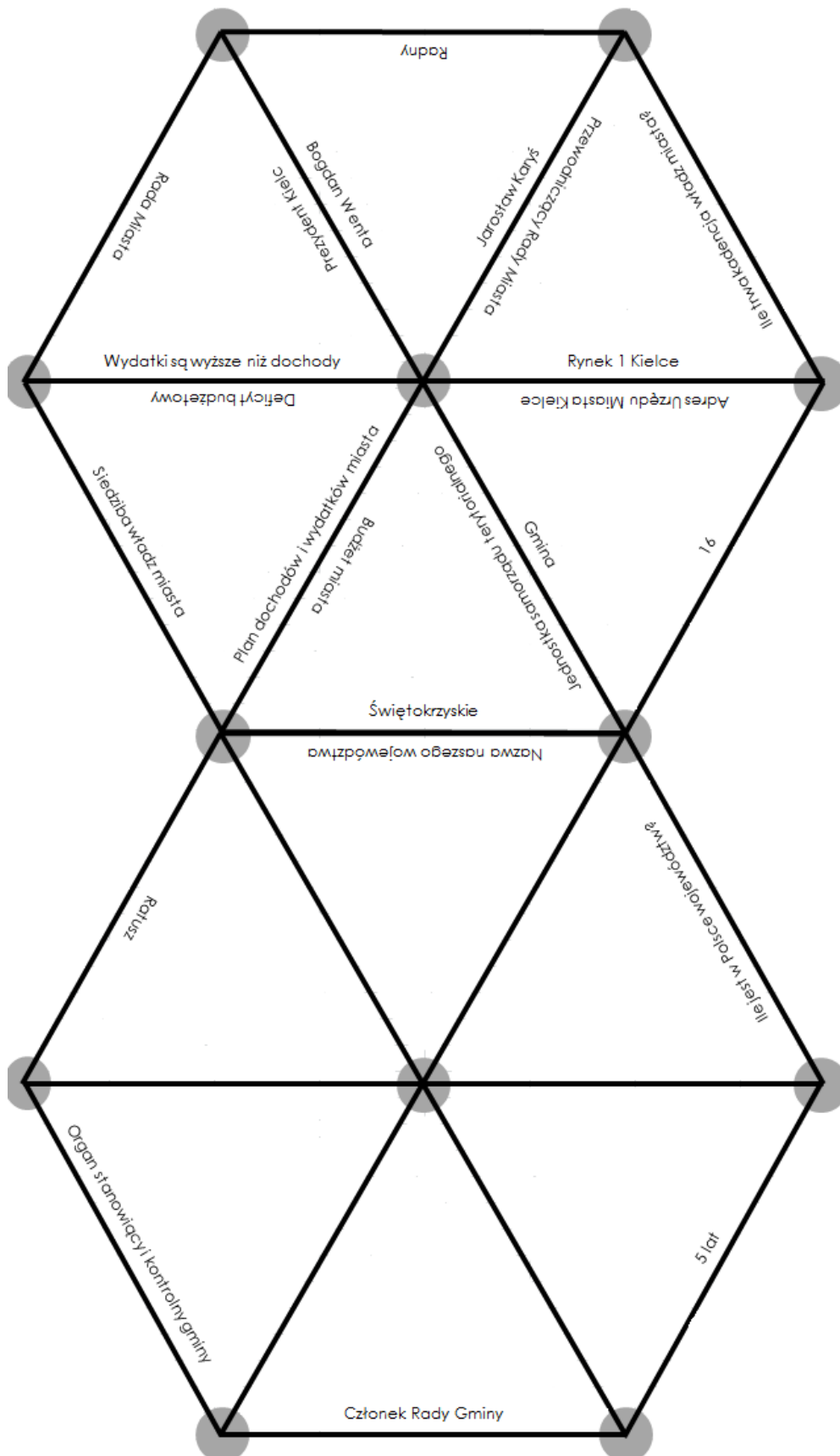
Źródło: <https://www.liveworksheets.com/xz1346979ci>

5. Podsumowanie lekcji

Każda grupa otrzymuje trimino (pocięte na trójkąty). Dobierając informacje zapisane na trójkątach uczniowie powinni ułożyć gwiazdę (jeśli dobiorą poprawnie pary informacji).

Materiał 5 dla uczniów:

Trimino



Material 1 dla uczniów:

Struktura samorządu terytorialnego

	WŁADZA STANOWIĄCA I KONTROLNA	WŁADZA WYKONAWCZA
SAMORZĄD GMINY	RADA GMINY	WÓJT, BURMISTRZ LUB PREZYDENT
SAMORZĄD POWIATU	RADA POWIATU	ZARZĄD POWIATU, NA CZELE KTÓREGO STOI STAROSTA
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	SEJMIK WOJEWÓDZTWA	ZARZĄD WOJEWÓDZTWA, NA CZELE KTÓREGO STOI MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Material 2 dla uczniów:

Zakres zadań Prezydenta Kielc:

Do zakresu zadań Prezydenta Miasta należy w szczególności:

1. Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta.
2. Określanie sposobu wykonywania uchwał Rady Miasta.
3. Opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
4. Gospodarowanie mieniem komunalnym.
5. Przygotowanie projektu budżetu Miasta.
6. Wykonywanie budżetu Miasta.
7. Wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.
8. Udzielanie pełnomocnictw kierownikom miejskich jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.
9. Zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych

Prezydent Miasta kieruje bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentuje miasto na zewnątrz.

Prezydent wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta, którego organizację i zasady funkcjonowania określa Regulamin Organizacyjny.

Źródło: <http://www.bip.kielce.eu/12>

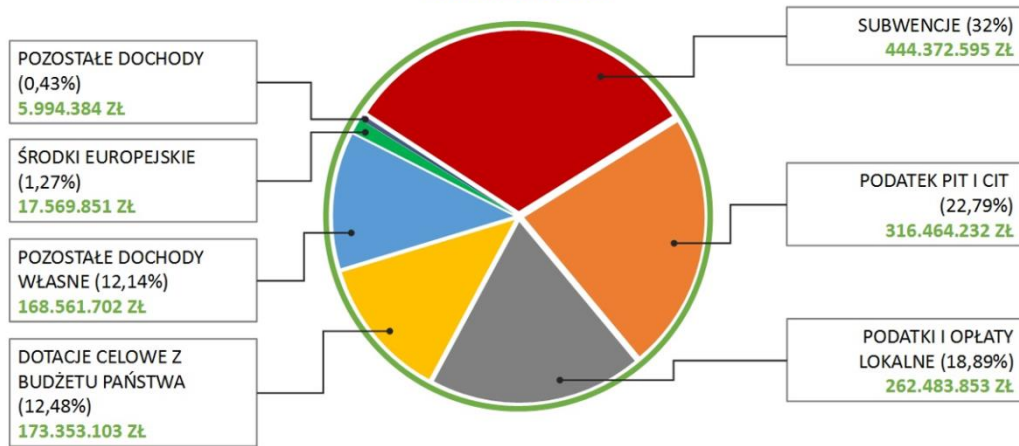
Material 3 dla uczniów:



Prezydent
Miasta Kielce

PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA ROK 2023

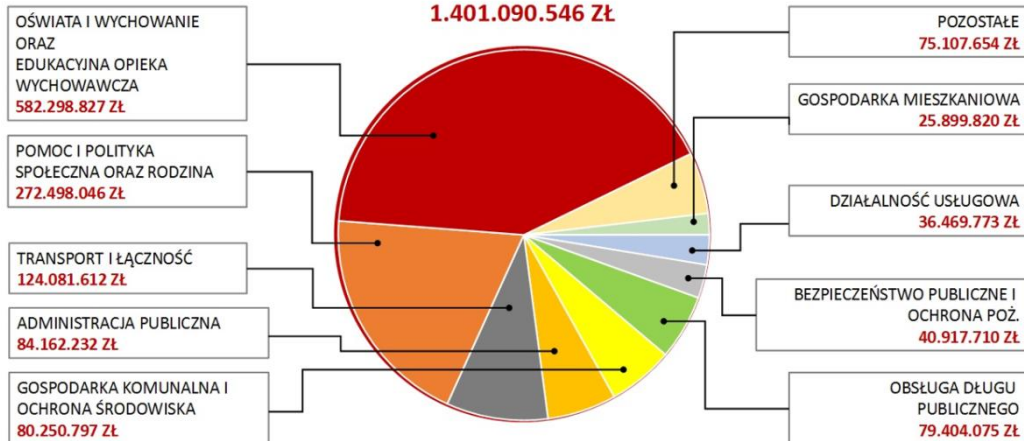
DOCHODY BIEŻĄCE MIASTA 1.388.799.720 Zł



Prezydent
Miasta Kielce

PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA ROK 2023

WYDATKI BIEŻĄCE MIASTA 1.401.090.546 Zł



Prezydent
Miasta Kielce

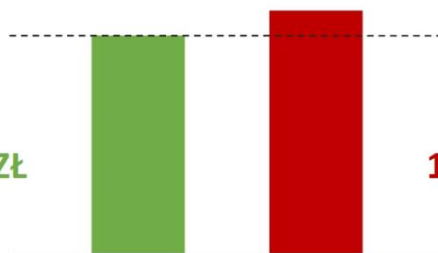
PROJEKT BUDŻETU MIASTA KIELCE NA
ROK 2023

DEFICYT MIASTA

121.072.978 Zł

DOCHODY MIASTA
1.546.261.156 Zł

WYDATKI MIASTA
1.667.334.134 Zł



Opracowanie:

Dorota Batóg nauczyciel doradca metodyczny w zakresie historii w SODMiDN w Kielcach
Elżbieta Sornat nauczyciel doradca metodyczny w zakresie języka polskiego w SODMiDN
w Kielcach